

Quickscan flora en fauna

In de Bandert te Echt

Gemeente Echt-Susteren



Quickscan flora en fauna

In de Bandert te Echt

Gemeente Echt-Susteren

Datum: 09-05-2017

Projectgegevens:

Projectnummer 253862

Datum vrijgave	Opsteller(s)	Projectleider	Vrijgave
11-5-2017	LS	CS	CvdH

croonenburo5



Vestiging Oosterhout
Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
T: +31 (0)162 48 75 00
www.croonenburo5.com

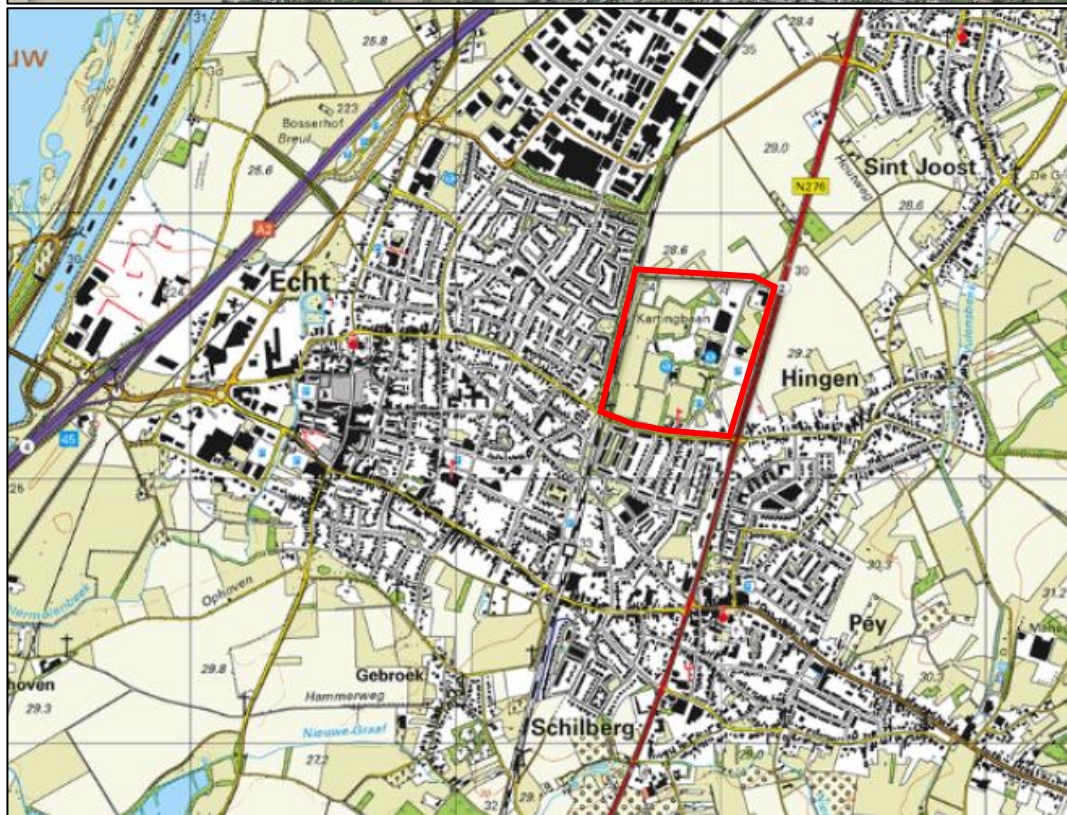
Vestiging Maastricht
Wim Duisenbergplantsoen 21
6221 SE Maastricht
T: +31 (0)43 325 32 23
info@croonenburo5.com

CroonenBuro5 is aangesloten bij
het Netwerk Groene Bureaus



Inhoud

Conclusies en advies	7
1 Inleiding	9
1.1 Planvoornemen	9
1.2 Doel en onderzoeksvragen	10
1.3 Leeswijzer	11
2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	12
2.1 Algemeen	12
2.2 Soortbescherming	12
2.3 Gebiedsbescherming	13
3 Methodiek	14
3.1 Algemeen	14
3.2 Bureauonderzoek	14
3.3 Terreinbezoek	15
3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	15
4 Resultaten	16
4.1 Gebiedsbeschrijving	16
4.2 Beschermde soorten	16
4.3 Beschermde gebieden	23
5 Toetsing	25
5.1 Effectbepaling plan	25
5.2 Toetsing effect op beschermde soorten	25
5.3 Effecten op beschermde gebieden	27
5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden	27
5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland	27
6 Bronnen	28
6.1 Boeken en rapporten	28
6.2 Overig	28
Bijlagen	29
Bijlage I: Wettelijk kader	30



Begrenzing van de plangebied (rood omlijnd) Bron: Globespotter, 2017.

Conclusies en advies

Binnen het sport- en leisurepark 'In de Bandert' te Echt speelt een aantal (mogelijke) ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zijn niet mogelijk binnen het vigerende bestemmingsplan 'Leisurepark In de Bandert', waardoor een nieuw bestemmingsplan moet worden vastgesteld c.q. ruimtelijke onderbouwingen worden opgesteld. De ontwikkelingen kunnen worden uitgevoerd indien de ontwikkelingen niet in strijd zijn met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN). Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Quickscan. In dit hoofdstuk zijn de conclusies en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde Quickscan. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied is geen NNN-gebied of Natura 2000-gebied aanwezig. Er komen ook geen beschermde gebieden (NNN of N2000-gebieden) voor in de invloedssfeer van het plangebied (de invloedssfeer is van beperkte omvang door de aard van de ontwikkeling). Er is zowel van indirecte als directe aantasting van de NNN en de Natura 2000-gebieden dan ook geen sprake. (Significant) negatieve effecten zijn uitgesloten. Er is daarom geen noodzaak voor vervolgstappen of een uitgebreidere toetsing.

Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Nee
Effecten beschermde gebieden?	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nee

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in of in de invloedssfeer van het plangebied:

- Algemene broedvogels (nestplaatsen in beplanting) (vrijwel in het gehele plangebied);
- Vleermuizen (mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in deelgebied met het pand Kindervakantiewerk).

Tevens kunnen vleermuizen foerageren in het plangebied (echter hebben deze soorten geen essentieel leefgebied in het plangebied).

In de Tabel op de volgende pagina is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende project. Aangegeven is of een nader onderzoek nodig is, of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming, of dit eventueel middels maatregelen voorkomen kan worden en of bij de uitvoering van het project een ontheffing nodig is. In Hoofdstuk 5 van deze Quickscan staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Soort (groep)	Vleermuizen	Algemeen broedvogels
Essentieel leefgebied in plangebied?	Mogelijk aanwezige vaste rust- en verblijfplaats in pand Kindervakantiewerk	Zeer waarschijnlijk (vegetatie)
Is er sprake van een overtreding?	Nog onduidelijk*	Nee, mits soortspecifieke maatregelen genomen worden
Is een ontheffing noodzakelijk	Nog onduidelijk*	Nee
Is het voornemen uitvoerbaar?	Ja De verwachting is dat de eventuele ontheffing verleend wordt met aanvullende maatregelen. Voorafgaand aan de eventuele sloop van het pand moet tijdig nader onderzoek plaatsvinden **	Ja

* Bij voorliggende toetsing wordt in het kader van uitspraken over de uitvoerbaarheid van het voornemen uitgegaan van een overtreding/ontheffingsaanvraag.

** Endoscopisch onderzoek ten behoeve van geschikheidsbepaling en/of meerdere bezoeken (vier tot zes) verspreid over juni – september/oktober. De bezoeken moeten met tussenpozen over de gehele periode worden uitgevoerd.

1 Inleiding

Binnen het sport- en leisurepark 'In de Bandert' te Echt speelt een aantal (mogelijke) ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zijn niet mogelijk binnen het vigerende bestemmingsplan 'Leisurepark In de Bandert', waardoor een nieuw bestemmingsplan moet worden vastgesteld c.q. ruimtelijke onderbouwingen worden opgesteld. De gemeente Echt-Susteren is voornemens om de gronden van het voetbalveld gelegen aan de Bandertlaan voor de helft te benutten voor de bouw van een nieuwe sporthal. In deze sporthal wordt een regionaal trainingscentrum voor de judosport gerealiseerd, alsmede de handboogvereniging gehuisvest. Daarnaast is de eigenaar van het leisurecentrum All-In Echt van plan om de huidige locatie op het Leisurepark uit te breiden. De gemeente heeft vooruitlopend op dit initiatief besloten hier medewerking aan te verlenen en deze ontwikkeling daarom alvast planologisch mogelijk te maken. Tevens is het voornemen om op het huidige terrein van Kindervakantiewerk (inclusief het naastgelegen verharde terrein) de bestaande bebouwing te slopen en hier een modern multifunctioneel verenigingsgebouw te realiseren. Om ook in de toekomst flexibiliteit in de ontwikkelingsmogelijkheden op het Leisurepark te waarborgen wordt op het perceel van de hondensportvereniging i.c.m. het naastgelegen voetbalveld in een wijzigingsbevoegdheid de vestiging van een tweede multifunctionele accommodatie meegenomen in de procedure. Tenslotte is het voor de gemeente wenselijk op het zuidelijk gelegen agrarisch perceel de ontwikkelingsmogelijkheden te vergroten door hier de bestemming 'Groen' met wijzigingsbevoegdheid voor leisurefuncties aan te geven.

Ruimtelijke plannen, zoals bovenstaande benoemd, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Quicksan. In deze rapportage zijn de resultaten van de Quicksan beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is. De focus ligt daarbij op de in Figuur 1.1 aangegeven gewenste ontwikkelingen.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied (de vijf ontwikkellocaties; hierna deelgebieden) weergegeven.

1.1 Planvoornemen

Er worden vijf ontwikkelingen mogelijk gemaakt in het sportpark In de Bandert (zie Figuur 1.1 voor de aanduiding van de verschillende deelgebieden).

1. De realisatie van een multifunctionele accommodatie op de huidige locatie van Kindervakantiewerk en het naastgelegen verharde perceel. Om deze accommodatie planologisch mogelijk te maken worden de bebouwingsmogelijkheden hier vergroot.
2. Vanuit de judobond is het verzoek gekomen om op sport- en recreatiepark In de Bandert een regionaal trainingscentrum (RTC) op te richten. Het RTC biedt talenten in de leeftijdscategorie -15, -18 en -21 een aanvullend trainingsprogramma van de judobond aan. Hiervoor dient een nieuw pand te worden gebouwd, waarin tevens de handboogschietvereniging zal worden gehuisvest. Dit pand is voorzien aan de Bandertlaan op een deel van een van de speelvelden van de naastgelegen voetbalvereniging,
3. Het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid in het toekomstige bestemmingsplan voor het onder voorwaarden mogelijk maken van de komst van een leisurefunctie indien zich hier een concreet initiatief voor meld.

4. Het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid in het toekomstige bestemmingsplan voor het onder voorwaarden mogelijk maken van de realisatie van een tweede multifunctionele accommodatie voor verenigingen en maatschappelijke organisaties op een deel van de gronden die nu in gebruik zijn als voetbalveld en voor de hondensportvereniging.
5. All-In Echt is een leisurecentrum voor indoor en outdoor activiteiten op het Leisurpark In de Bandert. De eigenaar van All-In Echt wil in dat kader de indoor activiteiten verder uitbreiden, de bedrijfsvoering efficiënter maken en de aantrekkingskracht van het leisurecentrum beter benutten. Om dit te kunnen bewerkstelligen is een beperkte uitbreiding van het huidige pand waar de indooractiviteiten plaatsvinden noodzakelijk. De omvang van het pand zal door de ontwikkeling toenemen van 4.700 m² tot circa 5.200 m². De uitbreiding van dit pand is niet mogelijk binnen het vigerende bestemmingsplan 'Leisurpark In de Bandert'.



Figuur 1.1. Aanduiding en ligging voorgenomen ontwikkelingen binnen het sportpark. Bron ondergrond: Globespotter, 2017.

1.2 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Quickscan is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Quickscan wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat

uit een Quickscan duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.3 Leeswijzer

De Quickscan is als volgt opgebouwd:

- De Quickscan begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Quickscan;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Quickscan en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Quickscan;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming (paragraaf 2.2) en de gebiedsbescherming (paragraaf 2.3) relevant voor voorliggende Quickscan.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Quickscan wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Tijdens een bijeenkomst van het Netwerk Groene Bureau d.d. 16 december 2016 is aangegeven dat drie provincies (Utrecht, Overijssel en Gelderland) de geldende "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten" (LNV, 2009) aanhouden en blijven hanteren in de Wet natuurbescherming. De verwachting is dat ook overige provincies deze beschermingsstatus aanhouden. De lijst wordt in de loop van 2017 door de provincies geëvalueerd en waar nodig aangepast. Bij voorliggende toetsing is uitgegaan dat de lijst gehanteerd blijft en dat de nesten een jaarrond beschermde status houden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden (zie ook tabel E in de bijlage).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3,5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en / of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dieren plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'-principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek (paragraaf 3.2) en gedurende het terreinbezoek (paragraaf 3.3) van voorliggende Quicksan. In paragraaf 3.4 wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het planeffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

'Andere' beschermde soorten die zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de Bijlage) zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende plan. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, wordt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij wordt nagegaan of er in de periode 2012-2017 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Daarnaast worden indien relevant ook regionale bronnen, atlassen, gebruikt. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 24 april 2017 is vanaf circa 13:30 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Croonenburo5 bij bewolkt weer met een temperatuur van circa 15C°. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied (met de vijf deelgebieden) te voet belopen en de bomen zijn bekeken met een verrekijker. Bij de deelgebieden (zie Figuur 1.2; deelgebieden 1, 4 en 5) is binnen de hekwerken het gebied onderzocht.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

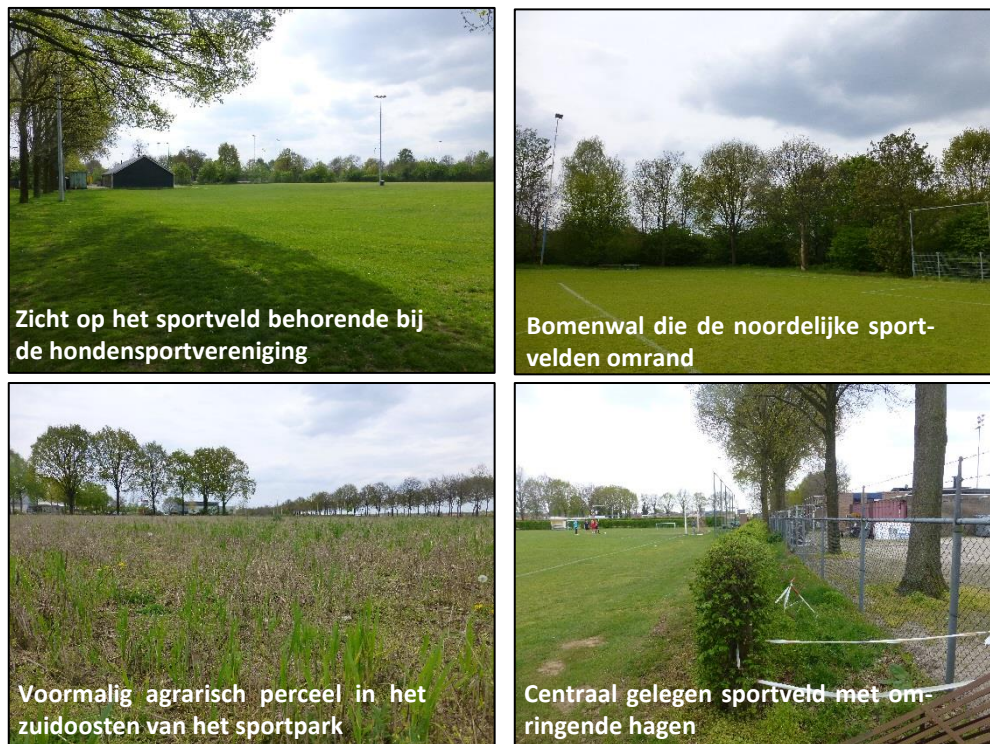
Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In paragraaf 4.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 4.2 in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in paragraaf 4.3 de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

De ontwikkelingen zijn voorzien op Leisurpark In de Bandert. Dit leisurepark is gelegen aan de uitlopers van het centrum van Echt in oostelijke richting en wordt in de zuidzijde begrensd door de Wilhelmina-laan, in het oosten door de Rijksweg Noord (N276), in het westen door de spoorlijn Sittard-Roermond en in het noorden door de Paalweg. Het park betreft meerdere sportvelden, gebouwen, bosschages en bomenlanen. In Figuur 4.1 is een impressie gegeven van het plangebied.



Figuur 4.1. Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1. Hierbij is rondom het plangebied een gebied bekeken met een straal van circa 2,5 kilometer afstand. Hierbinnen liggen ook meer natuurlijke en kleinschalige gebieden.

Tabel 4.1. Overzicht soortgroepen met daarbinnen de waargenomen beschermde soorten (Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (JRB)), aangegeven met een 'X', in de directe omgeving van het plangebied (NDF, 2012-2017). Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Kerkuil	X		
	Oehoe	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Stenuil	X		
	Wespendief	X		
Zoogdieren	Bever		X	
	Das			X
	Eekhoorn**			X
	Steenmarter**			X
	Wild zwijn			X
	Gewone dwergvleermuis		X	
	Ingekorven vleermuis		X	
	Laatvlieger		X	
	Rosse vleermuis		X	
Reptielen	Muurhagedis		X	
	Levendbarende hagedis			X
Amfibieën	Boomkikker		X	
	Kamsalamander		X	
	Alpenwatersalamander			X
Insecten - vlinders	Teunisbloempijlstaart		X	
Insecten - Kevers	Geen waarnemingen			
Insecten - Libellen	Geen waarnemingen			
Planten	Glad biggenkruid			X
	Grote leeuwenklauw			X

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

** Voor deze soorten geldt in bepaalde perioden een vrijstelling. Vrijgestelde perioden volgen uit de gewijzigde Omgevingsverordening dat eind maart 2017 door provincie Limburg gepubliceerd is.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor

(onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Aangezien het plangebied in een verstoorde omgeving ligt, niet aansluit op grote natuur(lijke)gebieden van een vergelijkbare aard, geen natuurlijk open water bevat (en dit ook niet in de directe nabijheid ligt zoals poelen of vennen) en het verspreidingsgebied van een aantal soorten niet tot aan Echt loopt, zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: (water/land)zoogdieren (bever en wild zwijn), amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en overige soortgroepen (kevers, kreeftachtigen, weekdieren, mieren en slakken). Deze soorten hebben een binding met stabiele, veelal natuurlijke habitats met weinig tot geen verstoring. Er is daarom voor deze soort(groep)en geen essentieel leefgebied in het plangebied aanwezig. Effecten zijn op voorhand uitgesloten.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: **vogels, zoogdieren (das, eekhoorn, steenmarter en vleermuizen) en flora.**

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Gezien de biotopen in het plangebied kunnen hier soorten voorkomen die minder gevoelig zijn voor verstoring, zoals de buizerd, gierzwaluw, huismus en roek.

In onderstaande tabel is aangegeven of deze soorten (en/of geschikt essentieel leefgebied) mogelijk kunnen voorkomen binnen de deelgebieden. Onder de tabel is een toelichting gegeven.

Tabel 4.2. Overzicht aanwezigheid essentieel leefgebied vogels met jaarrond beschermd nest in de verschillende deelgebieden van het plangebied In de Bandert.

Deelgebied	Nest van soort met jaarrond beschermd nest in deelgebied?	Toelichting
1	Nee	Er zijn geen nesten of mogelijk geschikte broedlocaties voor deze soorten aangetroffen in het deelgebied.
2	Nee	Idem
3	Nee	Idem
4	Nee	Idem
5	Nee	Idem

In of direct rondom de deelgebieden zijn geen sporen (zoals braakballen, uitwerpselen, veren etc.) en/of nesten aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van soorten met een jaarrond beschermd nest in het plangebied. Er zijn geen (grote) nesten, horsten, gaten of hopen aangetroffen die kunnen fungeren als vaste rust- en verblijfplaats voor soorten met een jaarrond beschermd

nest. Mogelijk vormt het plangebied en de omgeving een onderdeel van hun foerageergebied, zoals voor de buizerd. Bij deelgebied 3 en 4 zijn plukplaatsen aangetroffen, vermoedelijk van de buizerd (gepredeerde houtduif). Het betreft hier foerageer/jaaggebied van soorten van bosrijke gebieden met een groot territorium en jachtgebied. Het plangebied en invloedszone (zij het beperkt) wordt, in relatie met de omgeving en de beschikbare alternatieven die hier aanwezig zijn, ingeschat als niet essentieel voor deze soorten. Essentieel leefgebied van soorten met een jaarrond nest is uitgesloten van het plangebied.

De onderzochte gebouwen binnen het sportpark (met name die van de hondenvereniging en de All-In-Echt-hal) herbergen geen vaste rust- en verblijfplaats van gebouwbewonende soorten met een jaarrond beschermd nest. Deze zijn tijdens het terreinbezoek niet aangetroffen of gehoord en er zijn geen holtes of ruimtes aanwezig waarachter de soorten zich kunnen ophouden. Indien de huismus in de gebouwen een nestplaats heeft, zijn deze op het moment van het terreinbezoek zichtbaar en te horen. Huismussen zijn echter niet waargenomen of gehoord tijdens het terreinbezoek. Het pand van het kindervakantiewerk (gebied 1) biedt aan de achterzijde en voorzijde invlieg mogelijkheden en een potentiële broedlocatie voor gebouwbewonende vogels. Tijdens het terreinbezoek zijn hier echter geen huismussen gehoord of gezien waardoor het aannemelijk is dat deze ruimten niet door die soort gebruikt worden. Voor de gierzwaluw (of overige gebouw bewonende soorten met een jaarrond beschermd nest) is de locatie te verstoord en te laag.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5-vogelsoorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Er is in de nabijheid van het plangebied bovendien vergelijkbaar biotoop aanwezig. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1 en 3.5)

Het plangebied vormt gezien de aanwezigheid van bomen en struikvegetatie een geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels zoals ekster, kraai, hout/tortelduif, vink, merel en verschillende mezen. Deze soorten zijn ook waargenomen tijdens het terreinbezoek. In de bomen zijn enkele nesten aangetroffen. Het pand van Kindervakantiewerk biedt ook een holte die kan dienen als broedlocatie (aan voorzijde pand).



Figuur 4.2. Impressie aangetroffen nesten in of nabij het plangebied. Links een klein nest (vermoedelijk van de houtduif) in de bomenrij in deelgebied 2 en rechts een bezet kraaiennest ten zuiden (en buiten het deelgebied) van deelgebied 2.

Zoogdieren

Uit de bureaustudie is gebleken dat een aantal beschermde zoogdieren in de omgeving van het plangebied is waargenomen (das, eekhoorn, steenmarter en vleermuizen). In onderstaande tabel is aangegeven of deze soorten (en/of geschikt essentieel leefgebied) mogelijk kunnen voorkomen binnen de deelgebieden. Onder de tabel is een toelichting gegeven.

Tabel 4.3. Overzicht aanwezigheid essentieel leefgebied zoogdieren in de verschillende deelgebieden van het plangebied In de Bandert.

<i>Deelgebied</i>	<i>Essentieel leefgebied zoogdieren/vleermuizen in deelgebied?</i>	<i>Toelichting</i>
1	Mogelijk	Toegankelijke ruimten voor vleermuizen in pand Kindervakantiewerk
2	Nee	Eekhoorn kan incidenteel passeren
3	Nee	Onderdeel van (groter) foerageergebied vleermuizen.
4	Nee	Bomen geschikt voor eekhoorn. Pand biedt geen ruimtes of kieren voor vleermuisverblijfplaatsen.
5	Nee	Pand biedt geen ruimtes of kieren voor vleermuisverblijfplaatsen.

Vleermuizen

Gebouwen vormen in potentie geschikte verblijf- en rustplaatsen voor vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen (zoals bijvoorbeeld de in dorpen en steden veel voorkomende gewone dwergvleermuis) verblijven in gebouwen achter of in kleine ruimtes met constante klimatologische omstandigheden. In gebouwen vormen richels, dak(kant/nok)-pannen, betimmeringen, kieren, boeiboorden, gaten en spouwmuren een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Spouwmuurgaten, dakpannen en betimmeringen bieden gebouw bewonende vleermuizen toegang tot de gebouwen of de vleermuizen verblijven achter deze elementen.

In het pand Kindervakantiewerk (Deelgebied 1) zijn aan de zuidzijde openingen aanwezig. Indien hierachter een geschikte ruimte zit voor vleermuizen, kunnen ze via de openingen invliegen en hierachter (achter de planken) een verblijfplaats hebben. In Figuur 4.3 is een impressie gegeven van de potentiële invliegopeningen. Hierdoor zijn beschermde vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied (deelgebied 1) niet uit te sluiten. In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het plangebied op eventueel aanwezige vleermuizen uiteen gezet worden. De overige deelgebieden in het plangebied herbergen geen elementen die potentiële verblijfplaatsen vormen voor vleermuizen.

Het plangebied (vrijwel alle deelgebieden) alsook omliggende groenelementen bieden een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Dit wordt echter als niet essentieel ingeschat gezien de alternatieven in de omgeving en de foeragemogelijkheden die hier aanwezig blijven. Vleermuizen kunnen de bosranden aan de noordzijde gebruiken als vliegroute. Lijnvormige elementen worden echter niet aangetast door het voornemen.



Figuur 4.3. Aanwezigheid openingen voor potentiële vleermuisverblijfplaatsen in deelgebied 1; het pand van Kindervakantiewerk.

Overige zoogdieren

Uit de bureaustudie is gebleken dat een aantal beschermde (land)zoogdieren in de omgeving van het plangebied is waargenomen (das, eekhoorn en steenmarter).

De das is een kenmerkende soort van kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen. Die kunnen als beschutting en geleiding dienen. De soort komt voor in rustige (verstoring-vrije) gebieden. Het plangebied wordt met name vanwege dit laatste aspect en omdat het gebied relatief geïsoleerd ligt van houtwallen en bosgebieden in de omgeving - ingeschat als een weinig geschikt biotoop voor de soort. Daarnaast is het plangebied aan drie zijden (oost, zuid, west) ingesloten door wegen, een spoorlijn en/of bebouwing. Tijdens het terreinbezoek zijn bovendien geen sporen (zoals latrines of haren) van de das aangetroffen. Het plangebied vormt derhalve geen essentieel leefgebied van de soort.

Van de eekhoorn zijn in de deelgebieden geen nesten aangetroffen. De soort kan wel incidenteel langs het gebied passeren, met name in de wat bosrijke gebieden zoals bij deelgebied 4. Het plangebied vormt door het ontbreken van beschermde verblijfplaatsen geen essentieel leefgebied van de soort.

Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen of individuen van andere (beschermde) zoogdieren aangetroffen, zoals de steenmarter. Van deze soort(en) zijn geen sporen aangetroffen. Het plangebied is bovendien verstoringrijk waardoor het een minder geschikt leefgebied vormt voor de middel- en middelgrote zoogdieren. Deze zijn dan ook uitgesloten van het plangebied.

Flora

Uit de bureaustudie is gebleken dat een aantal beschermde plantsoorten in de omgeving van het plangebied is waargenomen. In onderstaande tabel is aangegeven of deze soorten (en/of geschikt standplaatsen) mogelijk kunnen voorkomen binnen de deelgebieden. Onder de tabel is een toelichting gegeven.

Tabel 4.4. Overzicht aanwezigheid essentieel leefgebied zoogdieren in de verschillende deelgebieden van het plangebied In de Bandert.

<i>Deelgebied</i>	<i>Beschermde standplaatsen aanwezig?</i>	<i>Toelichting</i>
1	Nee	Beperkte aanwezigheid (gecultiveerde) vegetatie
2	Nee	Gecultiveerde vegetatie langs sportvelden
3	Nee	Voormalige graanakker
4	Nee	Sportvelden met kruiden- en ruigtevegetatie
5	Nee	Struikgewas en enkele bomen

Tijdens het terreinbezoek zijn in de deelgebieden geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden gezien het verstoorde, veelal gecultiveerde en voedselrijke karakter van het plangebied en de biotoop-specifieke eisen die die planten aan hun standplaats stellen, ook niet verwacht. Beschermde florasoorten zijn uitgesloten. Binnen een straal van 2,5 kilometer zijn natuurgebieden aanwezig die (wel) geschikte standplaatsen vormen voor de in de bureaustudie naar voren gekomen plantensoorten.

Voor een impressie van de omringende, algemeen voorkomende vegetatie (met onder andere eik, esdoorn, berk, hazelaar, vlier, braam, brandnetel, fluitenkruid, Canadese fijnstraal, kleeftkruid en veldkers), zie Figuur 4.4.



Figuur 4.4. Impressie vegetatie in het plangebied.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.5. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep	Soort(groep)	Beschermings-regime	Aanwezigheid	Toelichting
Vogels	Algemeen voorkomende broedvogels	Artikel 3.1, Artikel 3.5	Essentieel leefgebied	Broedlocaties in de vegetatie
Zoogdieren	Vleermuizen	Artikel 3.5	Mogelijk Essentieel leefgebied	In pand Kindervakantiewerk potentieel geschikte verblijfplaatsen

4.3 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn in Figuur 4.5 weergegeven. Op 3 kilometer ten zuidoosten is het Natura 2000-gebied 'Abdij Lilbosch & voormalig Klooster Mariahoop' gelegen. Ten westen van het plangebied is het Natura 2000-gebied 'Grensmaas' en de 'Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek' (België) gelegen.



Figuur 4.5. Ligging Natura 2000-gebieden op afstand van het plangebied (rood omkaderd). AERIUS Calculator, 2017.

Natuurnetwerk Nederland

In de Provincie Limburg is het NNN uitgewerkt in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen de Goudgroene natuurzone, de Zilvergroene natuurzone en de Bronsgroene landschapszone.

Goudgroene natuurzone: De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het Nationale Natuurnetwerk. Binnen de goudgroene zone streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur, en de ontwikkeling van nieuwe natuur. Voor de Goudgroene natuurzone geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er

geen alternatieven zijn en er sprake is van groot openbaar belang. De effecten van een ingreep moeten gecompenseerd worden.

Voor de Zilvergroene natuurzone staat het benutten van kansen voor de natuur centraal. Hier worden natuurprojecten gestimuleerd door de Provincie. De begrenzing van deze natuur is flexibel. De Bronsgroene landschapszone valt niet onder het NNN. In de Bronsgroene landschapszone geldt een 'ja, mits' principe. Dit houdt in dat ontwikkelingen binnen de ruimte die het beleid voor de verschillende thema's biedt mogelijk zijn mits de kernkwaliteiten behouden blijven of versterkt worden (Provincie Limburg, 2014). De Bronsgroene landschapszone is een samenvoeging, aanpassing en verkleining van de voormalige POL provinciale ontwikkelingszone groen (POG) en ruimte voor veerkrachtige watersystemen.

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbij-zijnde NNN-gebied is op circa 1,5 kilometer ten oosten van het plangebied gelegen (zie Figuur 4.6). Het betreft hier 'natuur in zilvergroene zone'. De dichtstbij-zijnde goudgroene natuurzone ligt op circa 1,6 kilometer afstand van het plangebied.



Figuur 4.6. Ligging NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de ontwikkelingsmogelijkheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

Door de ontwikkelingsmogelijkheden vinden aanpassingen aan de verschillende deelgebieden in het plangebied plaats. Op de meeste locaties wordt het bouwvlak vergroot waardoor de daar aanwezige biotopen mogelijk kunnen verdwijnen (indien het bouwvlak volledig benut wordt). Daarbij wordt voornamelijk de aanwezige vegetatie verwijderd en mogelijk bomen gekapt. Op enkele locaties kan de aanwezige bebouwing plaatsmaken voor nieuwe bebouwing.

De storingsfactoren in de gebruiksfase zullen beperkt zijn en hebben – indien aan de orde - enkel effect op de directe omgeving. De ontwikkelmogelijkheden passen binnen het gebied met als functie sportpark.

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Uit het terreinbezoek in combinatie met de bureaustudie is gebleken dat het plangebied en/of de directe omgeving van het plangebied (vrijwel alle deelgebieden) een potentieel geschikt biotoop biedt voor (algemeen voorkomende) vogels en dat deelgebied 1 mogelijk fungeert als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen (zie ook Tabel 4.5). Om deze reden is enkel op deze soort(groep)en een potentieel effect aan de orde. De onderstaande effectbeoordeling richt zich alleen op deze soort(groep)en. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten en ondervinden geen effect van het voornemen.

5.2.1 Vogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Het is dan ook te allen tijde verboden om nesten, rustplaatsen en eieren van vogels opzettelijk te vernielen en te beschadigen (artikel 3.1 lid 2). Daarnaast is het verboden om vogels opzettelijk te verstoren (lid 4).

Met de meeste broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de kap- (en sloop-)werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (de piek loopt van circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. In het geval van het kappen van de bomen en het verwijderen van vegetatie in het plangebied, is het van belang dat dit buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt. In gebruik zijnde nesten mogen immers niet aangetaast of verwijderd worden en deze worden wel verwacht in het gebied.

Het aanwezige pand van Kindervakantiewerk biedt mogelijk een broedlocatie voor vogels (voorzijde pand). Om deze reden dient de eventuele sloop van het gebouw buiten de broedperiode uitgevoerd te worden of dient het pand buiten de broedperiode ongeschikt gemaakt te worden als

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

broedlocatie. **Let op:** deze handelingen mogen pas worden uitgevoerd nadat het vleermuisonderzoek is afgerond en de eventueel hieruit volgende maatregelen zijn voltrokken (zie volgende alinea).

Mochten de deelgebieden niet buiten het broedseizoen ongeschikt of biotoopvrij gemaakt kunnen worden, dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Wanneer vastgesteld wordt dat sprake is van broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving, wordt het plangebied niet vrijgegeven indien de werkzaamheden de nesten negatief beïnvloeden. De werkzaamheden dienen dan te worden uitgesteld tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Nestplaatsen van vogels in het plangebied vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan, aangezien soortspecifieke maatregelen genomen kunnen worden (zoals hierboven beschreven) waardoor effecten niet aan de orde zijn.

5.2.2 Zoogdieren - Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.5) en staan vermeld op Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Het pand van Kindervakantiewerk wordt mogelijk als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt door vleermuizen. Het gaat hier gezien de locatie waarschijnlijk om een zomer- en/of paarverblijfplaats.

Indien daadwerkelijk beschermde verblijfplaatsen aanwezig zijn en het pand wordt gesloopt, is dit in overtreding met de Wet natuurbescherming.

Indien vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig blijken te zijn, hoeft dit voornog geen belemmering te zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan, aangezien soortspecifieke maatregelen te combineren zijn met de nieuwe bestemming in, of in de directe omgeving van, het plangebied. Het betekent wel dat voorafgaand aan de werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkelingen in het plangebied voorwaarden worden gesteld (en zijn uitgevoerd) aan de wijze en periode van de werkzaamheden en het opnemen/integreren van voorzieningen zoals vleermuiskasten.

Als gevolg van de werkzaamheden zal er geen effect zijn op de gunstige staat van instandhouding aangezien er mitigerende maatregelen te nemen zijn (zoals het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen) waardoor er geen dip in de populatie hoeft plaats te vinden. Daarnaast betreft het zeer waarschijnlijk geen (massa)kraam- of winterverblijfplaats waardoor het niet veel vleermuizen zal betreffen. Indien maatregelen worden uitgevoerd, zijn deze voorzieningen gelijk effectief en functioneel voor de vleermuizen; de soorten kunnen hier direct gebruik van maken. Bovendien zijn er naar verwachting tijdens en na de werkzaamheden voldoende alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving aanwezig (zoals in de nabijgelegen woonwijken). Voor het plan is geen andere locatie (en werkwijze) mogelijk die de soorten minder schade aangezien het hier een herontwikkeling van het gebiedje betreft. Daarom is het niet mogelijk om het gebied te herontwikkelen zonder dat daarbij de bebouwing en de potentiële verblijfplaats(en) van de soorten nadelig beïnvloed worden (ook bij renovatie is dit het geval). In de nieuwe situatie kan leefgebied van de soorten terug komen.

Concluderend: de soortbescherming uit de Wet natuurbescherming vormt geen belemmering voor het vaststellen van het plan wat betreft vleermuissoorten.

Om bij de voorbereiding van de realisatie te bepalen of eventuele verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden, is inzicht noodzakelijk in de daadwerkelijke geschiktheid, het gebruik en de functie van het pand in het deel/plangebied voor de vleermuizen. Dit kan volgens onderstaande werkwijze. Er kan gekozen worden voor een combinatie van 1 en 2 of enkel voor optie 2.

1. Onderzocht kan worden of de invliegopeningen in het pand daadwerkelijk toegang geven tot een ruimte daarachter waar vleermuizen een verblijfplaats kunnen hebben. Dit kan middels endoscopisch onderzoek onderzocht worden. Indien er geen geschikte ruimten aanwezig zijn voor vleermuizen en vleermuisverblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten dan hoeft bij het vervolg geen rekening meer gehouden te worden met vleermuizen. Indien blijkt dat een geschikte ruimte toegankelijk is voor vleermuizen (of niet voor endoscopisch onderzoek gekozen wordt) geldt dat een jaarrond onderzoek noodzakelijk is (zie punt 2).
2. Het daadwerkelijk gebruik van de locatie kan onderzocht worden aan de hand van het meest recente vleermuisprotocol (2017). Vleermuizen gebruiken hun leefgebied door het jaar heen op verschillende manieren. Daarom is het nodig om een het plangebied meerdere malen verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen mei en oktober) met tussenpozen te bezoeken.

Indien daadwerkelijk beschermde verblijfplaatsen aanwezig zijn dan dient een ontheffingsprocedure doorlopen te worden. Dit kan circa 20 tot 26 weken in beslag nemen.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen Natura 2000-gebied ligt. De Natura 2000-gebieden liggen buiten het invloedsgebied van het plan wat betreft de storingsfactoren versnippering, verdroging, geluid-, optische en lichtverstoring. Vanwege de afstand en de afscherming door omliggende elementen worden effecten op soorten, habitats van soorten of habitattypen in enig Natura 2000-gebied door deze factoren uitgesloten. Een effect als gevolg van stikstofdepositie (verzuring en vermessing vanuit de lucht) wordt niet aannemelijk geacht mede aangezien er nieuwe wegenstructuur aangelegd wordt die meer verkeer dichterbij het Natura 2000-gebied veroorzaken. Een nader onderzoek (passende beoordeling) vanuit de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland

Voor wat betreft het NNN is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. Significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in de nabijheid van het plan kunnen door de ligging, afscherming en aard van de ontwikkeling worden uitgesloten. De ontwikkeling in het plangebied heeft een niet wezenlijk tot beperkt effect op de directe omgeving van het plangebied. Met name door de afschermende werking van de omliggende bomen en gebouwen zijn de externe geluids- en lichtuitstraling die voornamelijk zullen ontstaan tijdens de bouwwerkzaamheden (tijdelijk effect), beperkt. Vanuit dit oogpunt zijn er voor het NNN geen belemmeringen.

6 Bronnen

6.1 Boeken en rapporten

- Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.
- Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie) (2009). *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). *Vleermuizen en planologie*. Zoogdiervereniging, Arnhem.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

6.2 Overig

NDFP

- www.sovon.nl
- www.ravon.nl
- www.telmee.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.vlindernet.nl
- www.libellennet.nl

Bijlagen

Bijlage I: Wettelijk kader

Soortbescherming

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden.

Info tabel: Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort door alleen die vogels op te nemen die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden. Dwaalgasten en overwinteraars zijn derhalve niet vermeld.

Vogels		
Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
Bergeend	Grote stern	Rietgors
Bergfluit	Grote zilverreiger	Rietzanger
Bijeneter	Havik	Rode wouw
Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
Bontbekplevier	IJsvogel	Roodhalsfuut
Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
Bonte vliegenvanger	Klapekster	Sijs
Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
Boomkruiper	Kleine barsijs	Slechtvalk
Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
Bosuul	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
Braamsluiper	Kluut	Steenuil
Brandgans	Kneu	Steltkluut
Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
Cetti's zanger	Kraanvogel	Tijftjaf
Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluit
Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
Dwergstern	Kwak	Visarend
Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
Fitis	Matkop	Wespendief
Fluiter	Middelste bonte specht	Wielewaal
Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
Gekraagde roodstaart	Nachtzwaluw	Witbandkruisbek
Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
Glanskop	Oeverloper	Woudaap
Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
Grasmus	Oeverzwaluw	Zwarte mees
Graspieper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
Griel	Poelruiter	Zwartkop
Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
Groenling		

Tabel B. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren landzoogdieren	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreepad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker	wolf	
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren vleermuizen	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimpernelblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestart
	pimpernelblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
zilverstreephoibeestje	grote hoefijzerneus		
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker	ruige dwergvleermuis	
	noordse winterjuffer	tweekleurige vleermuis	
	oostelijke witsnuitlibel	vale vleermuis	
	rivierrombout	watervleermuis	
	sierlijke witsnuitlibel	gewone dwergvleermuis	
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren zeezoogdieren	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis bruinvis dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfijn
	muurhagedis		gewone dolfijn
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		grijze dolfijn
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis
	kleine vlotvaren		narwal
Vissen	steur		orka
	houting		tuimelaar
Weekdieren	bataafse stroommossel		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
	platte schijfhoren		noordse vinvis, potvis
Zaadplanten	liggende raket		butskop
	drijvende waterweegbree		dwergvinvis
	groenknolorchis		griend,
	kruiwend moerasscherm		spitsdolfijn van gray
	zomerschroeforchis		witte dolfijn

Tabel C. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Zoogdieren	Waterspitsmuis Wezel** Wild zwijn Woelrat*	Donker pimpernelblauwtje Duinparelmoervlinder Gentiaanblauwtje Grote parelmoervlinder Grote vos Grote vuurvlinder Grote weerschijnvlinder Iepenpage Kleine heivlinder Kleine ijsvogelvlinder Kommavlinder Pimpernelblauwtje Sleedoorpage Spiegeldikkopje Veenbesblauwtje Veenbesparelmoervlinder Veenhooibeestje Veldparelmoervlinder Zilveren maan
Aardmuis*	Amfibieën	
Boommarter	Alpenwatersalamander Bruine kikker* Gewone pad*	
Bosmuis*	Kleine watersalamander*	
Bunzing**	Meerkikker*	
Damhert	Middelste groene kikker*	
Das	Vinpootsalamander Vuursalamander	
Dwergmuis*	Reptielen	
Dwergspitsmuis*	Adder	
Edelhert	Hazelworm	
Eekhoorn	Levendbarende hagedis	
Egel*	Ringslang	
Eikelmuis	Vissen	Libellen
Gewone bosspitsmuis*	Beekdonderpad	Beekkrombout Bosbeekjuffer Donkere waterjuffer Gevlekte glanslibel Gewone bronlibel Hoogveenglanslibel Kempense heidelibel Speerwaterjuffer
Gewone zeehond	Beekprik	
Grote bosmuis	Elrits	
Grijze zeehond	Europese rivierkreeft	
Haas*	Gestippelde alver	
Hermelijn**	Grote modderkruiper	
Huisspitsmuis*	Kwabaal	
Konijn*	Dagvlinders	Kevers
Molmuis	Aardbeivlinder	Vliegend hert
Ondergrondse woelmuis*	Bosparelmoervlinder	
Ree*	Bruin dikkopje	
Rosse woelmuis*	Bruine eikenpage	
Steenmarter		
Tweekleurige bosspitsmuis*		
Veldmuis*		
Veldspitsmuis		
Vos*		

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn.

Tabel D. "Overige Soorten" onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Planten	Groene nachtorchis Groensteel Groot spiegelklokje Grote bosaardbei Grote leeuwenklauw Honingorchis Kalkboterbloem Kalketrip Karthuizeranjer Karwijselie Kleine ereprijs Kleine Schorseneer Kleine wolfsmelk Kluwenklokje Knollathyrus Knolspirea Korensla Kranskarwij Kruiptijm Lange zonnedauw Liggende ereprijs Moerasgamander Muurbloem Naakte lathyrus Naaldenkervel Pijlscheefkalk	Roggelelie Rood peperboompje Rozenkransje Ruw pazelzaad Scherpkruid Schubvaren Schubzegge Smalle raai Spits havikskruid Steenbraam Stijve wolfsmelk Stofzaad Tengere distel Tengere veldmuur Trosgamander Veenbloembies Vliegenorchis Vroege ereprijs Wilde averuit Wilde ridderspoor Wilde weit Wolfskers Zandwolfsmelk Zinkviooltje Zweedse kornoelje
Akkerboterbloem		
Akkerdoornzaad		
Akkerogentroost		
Beklierde ogentroost		
Berggamander		
Bergnachtorchis		
Blaasvaren		
Blauw guichelheil		
Bokkenorchis		
Bosboterbloem		
Bosdravik		
Brave hendrik		
Brede wolfsmelk		
Breed wollegras		
Bruinrode wespenorchis		
Dennenorchis		
Dreps		
Echte gamander		
Franjementiaan		
Geelgroene wespenorchis		
Geplooid vrouwenmantel		
Getande veldsla		
Gevlekt zonneroosje		
Glad biggenkruid		
Gladde zegge		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

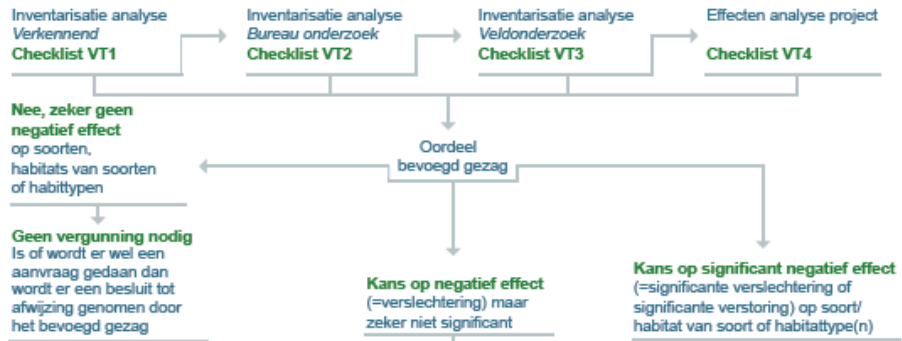
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermd gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.



HABITATTOETS



ADC-TOETS

